

Den Haag, 27 november 2012

Betreft: Hoge Raad stelt bibliotheken in het gelijk

Beste leden en buitengewone leden van de VOB,

Drie maal is scheepsrecht. In het arrest van de Hoge Raad worden de bibliotheken opnieuw in het gelijk gesteld: voor een verlenging hoeft niet opnieuw een leenrechtvergoeding te worden betaald. De Hoge Raad bevestigt daarmee de eerdere conclusies van de Rechtbank (2010) en Gerechtshof (2011) in Den Haag.

Het arrest van de Hoge Raad van 23 november 2012 concludeert: "Een uitlening is dan te verstaan als een rechtshandeling waarbij het werk voor beperkte tijd aan een bepaalde persoon uit het desbetreffende publiek voor gebruik wordt afgestaan. Een verlenging is niet als relevante nieuwe rechtshandeling c.q. uitlening aan te merken, nu deze periode van verlenging valt onder 'de beperkte tijd'. Verlenging van een uitlening leidt derhalve niet tot een hogere vergoeding. Uit de omstandigheid dat geen separate vergoeding behoeft te worden betaald volgt overigens niet dat de ontvangen vergoeding niet mede betrekking heeft op eventuele verlengingen."

Bekijk de volledige [tekst](#) van het arrest.

Heuglijk nieuws

Dit is goed nieuws voor de bibliotheekbranche waarbij vreugde past. De VOB feliciteert u van harte! Met deze uitspraak is de gerechtelijke procedure in Nederland afgerond en worden de gereserveerde gelden teruggegeven aan de bibliotheken.

De Stichting Leenrecht zal de bibliotheken berichten over de afhandeling. Sinds 2008 factureert Stichting Leenrecht ook de zgn. 'niet-betaalde' verlengingen. Door het eindoordeel van de Hoge Raad kunnen de bibliotheken hun reserveringen voor deze facturen nu vrij laten vallen. Die bibliotheken die de vergoeding voor de gratis verlengingen hebben betaald aan Stichting Leenrecht of de notaris van Stichting Leenrecht, krijgen dit binnenkort met rente teruggestort. Stichting Leenrecht laat ons weten dat ze dit voor het einde van het jaar willen afronden.

Wat vooraf ging

Jaarlijks overleggen rechthebbenden en bibliotheken in de, bij wet ingestelde, Stichting Onderhandelingen Leenrecht (StOL) over de hoogte van de [tarieven van de leenrechtvergoedingen](#). De rechthebbenden worden door de Stichting Leenrecht vertegenwoordigd en de bibliotheken door de Vereniging van Openbare Bibliotheken. In 2006 ontstond het verschil van inzicht. De Stichting Leenrecht stelde zich op het standpunt dat op verlengingen een leenrechtvergoeding betaald zou moeten worden, ook als deze door de bibliotheek niet als nieuwe uitlening werd geregistreerd en de bibliotheek hiervoor ook geen afzonderlijke vergoeding vroeg. Het aantal verlengingen is de afgelopen jaren sterk toegenomen als gevolg van de online verlengmogelijkheden. Het aantal verlengingen bedraagt branchebreed circa 20% in verhouding tot het aantal uitleningen. Binnen de StOL kwamen partijen niet tot overeenstemming. In 2008 besloot de Stichting Leenrecht de verlengingen in rekening te gaan brengen bij bibliotheken. Daarop bleef de VOB geen andere keuze dan het geschil voor te leggen aan de rechter. De Rechtbank Den Haag [stelde](#) bibliotheken in het gelijk. Stichting Leenrecht besloot daarop hoger beroep aan te tekenen. Het Gerechtshof Den Haag stelde de bibliotheken opnieuw in het [gelijk](#). De laatste beroepsmogelijkheid, de cassatie bij de Hoge Raad is nu ten einde. Het arrest vindt u [hier](#)

Belang voor de toekomst

Met het arrest van de Hoge Raad is groot belang gemoeid voor bibliotheken. Met de digitalisering van dienstverlening , verandert het gebruik van de bibliotheek. Dat heeft grote effecten op dienstverlening aan de bibliotheekleden en zal ook leiden tot nieuwe modellen voor vergoeding aan rechthebbenden.

Voor nu wens ik u toe dat de gereserveerde gelden in deze financieel lastige tijden aangewend kunnen worden voor dat waar de bibliotheek voor staat, waarde bieden aan de samenleving.

Met vriendelijke groet,

Ap de Vries
directeur

Vereniging Openbare Bibliotheken - VOB
Grote Marktstraat 43 • Postbus 16146 • 2500 BC Den Haag